

MILITÄRINDELNINGSKOMMITTÉNS FÖRSLAG TILL GEMENSAMMA REGIONALA STABER

Överbefälhavaren tillsatte i december 1953, efter Kungl Maj:ts bemyndigande, en kommitté för utredning angående den militärterritoriella indelningen och därmed sammanhängande frågor. Till ordförande utsågs generalmajoren K.G. Björck, statens organisationsnämnd.

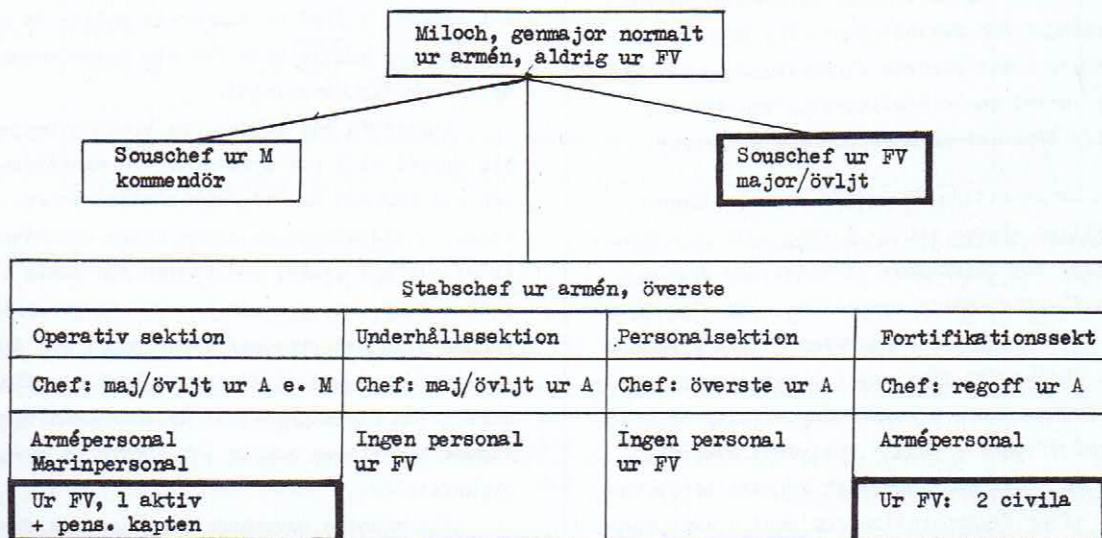
ÖB uppdrog åt kommittén att - med utgångspunkt från en för alla försvarsgrenar gemensam militärterritoriell indelning - utarbeta förslag till gemensam regional stabsorganisation med milbef-, marindistrikts- och flybstaber sammanförda. Två alternativa förslag skulle utarbetas, dels kombinerad militärområdesstab och dels fullt enhetlig stab.

Militärindelningsskommittén bedömde uppgiften vara att utreda och lämna förslag till stabernas

fredsorganisation i de två alternativen. Förslaget har överlämnats till försvarsgrenscheferna för yttrande.

Kommitténs förslag till kombinerade staber innebär, att inom varje milo de nuvarande milbef-, marindistrikts- och flybstaberna sammanföres till samma plats. De tre cheferna - milbef, marindistriktschef och flybochef - är sidoordnade och har var sitt stabsorgan. Fortifikationssektion, sambandscentral och expedition är dock gemensamma.

Kommitténs förslag till enhetliga staber innebär, att de berörda staberna inom varje milo sammanföres till en gemensam stab under en chef, milochefen. Huvuddragen av denna organisation framgår av följande skiss.



Kommittén förordar enhetliga staber.

(Forts på nästa sida.)

(Forts från föreg sida.)

CHEFENS FÖR FLYGVAPNET YTTRANDE

I sitt yttrande över kommitténs förslag framhåller CFV bl a följande.

Av direktiven framgår, att utredningen ej har varit förutsättningslös. Endast fredsorganisationen har utretts. Vid en utredning av detta slag är det nödvändigt att först fastställa uppgifter, behov av samverkan m m i krig och med utgångspunkt härifrån skapa en krigsorganisation. Först där- efter kan en lämplig fredsorganisation byggas upp.

Kommitténs metod att studera endast fredsorganisationen är synnerligen bristfällig. Det är därför ej möjligt att bygga upp en effektiv organisation på dess resultat. Kommittén har ej heller beaktat den utveckling av bas-, luftbevaknings- och jaktstridsledningsorganisationen, som innefattats i ÖB riktlinjer för krigsmaktens utveckling. Ej heller har kommittén uppmärksammat det nära sammanhanget mellan de studerade organisationsfrågorna och den enhetliga ledning av luftförsvaret, som ÖB där räknat med.

I krig leder flybochef flygvapnets bas-, underhålls- och lbevtjänst. Detta kräver en flygsakkunnig chef, som kan ta det fulla ansvaret för verksamheten vid sina förband, bl a i flygsäkerhetsfrågor. Han måste ha ett nära, ständigt pågående samarbete med eskaderchef.

I fred leder flybochef krigsplanläggningsarbetet för bas- och underhållstjänsten samt för lbev och därmed sammanhängande verksamhet beträffande övningar och förvaltning. För huvuddelen av dessa uppgifter fordras flygsakkunskap som kan erhållas endast genom kontinuerlig kontakt med flottilj. Även med eskchef fordras samarbete.

Den av kommittén förordade organisationen med enhetliga staber skulle i krig medföra allvarliga risker för osakkunnig ledning, som skulle äventyra flygförbandens operationer och flygsäkerheten. Det nödvändiga samarbetet mellan eskaderchef och chefen för flygbas- och luftbevakningsorganisationen - som i kommitténs förslag är milo- chef (arméofficer) - skulle försvåras avsevärt. Möjligheterna att kontinuerligt anpassa basoperationerna efter flygoperationerna skulle därigenom minska, och flygförbandens rörlighet skulle ej kunna utnyttjas effektivt. Samordningen av luft-

bevakning och jaktstridsledning skulle avsevärt försvåras.

I fred skulle den bristande sakkunskapen vid ledningen av krigsplanläggningsarbetet, övningar och flygfältsarbeten medföra risker för förbandens krigsberedskap och krigsduglighet. Flygvapenpersonalen i milostaben skulle fjärras från flygförbanden och därmed förlora kontakten med utvecklingen beträffande materiel, taktik och organisation vid flygförbanden. Den brist på sakkunskap, som uppstår genom underbemanningen i fråga om flygvapenpersonalen, skulle därigenom ytterligare markeras.

Alternativet med kombinerade staber bibehåller visserligen den sakkunniga ledningen - dock ej beträffande flygfältsfrågor, och ej heller i VII. milo, där staben skulle vara enhetlig - men i övrigt skulle det medföra alla de allvarliga konsekvenser, som följer med enhetlig staborganisation.

Både i krig och fred behöver flybochef samverka med militärbefälhavare. I krig måste dock kravet på samverkan med milbef - som kan säkerställas genom flygvapnets sambandsorganisation - underordnas kravet på det mycket omfattande och för flygvapnets verksamhet synnerligen betydelsefulla samarbetet med eskaderchef. Flybochef bör därför ha sin uppehållsplats i närheten av eskaderchef. I fred är det nödvändigt med ett omfattande samarbete mellan flybochef och flygvapnets myndigheter, närmast eskaderchef och flottiljchef. En undersökning inom flygvapnet har visat, att c:a 3 % av en flybostabs arbetsvolym behöver tas i anspråk för samarbetet med milbef. Kommitténs uppfattning, att behovet i fred av samarbete mellan de regionala staberna skulle tala för att dessa sammanfördes, är ej verklighetsbetonad.

Kommittén har räknat med kostnadsbesparingar, som uppgår till c:a 1 milj kr vid enhetliga staber och c:a 800.000 kr vid kombinerade staber. Huvuddelen av besparingarna ernås genom organisationsändringar vid armén, som chefen för armén icke ansett möjliga att genomföra. För flygvapnets del räknas även med personalbesparingar, som icke är realistiska. Med utgångspunkt härifrån finner chefen för flygvapnet, att de framlagda organisationsalternativen skulle bli dyrare än nuvarande organisation.

Flygvapnets nuvarande organisation för bas- och luftbevakningstjänstens ledning är ännu ej den mest ändamålsenliga. Utredning om en rationa-

lisering pågår inom flygledningen. Resultatet av denna utredning kan komma att innebära besparingar.

Slutgiltig ställning till flygvapnets regionala organisation kan ej heller tas, förrän en väntad utredning om ett enhetligt luftförsvar avslutats. Tills vidare bör endast sådana ändringar av flyboorganisationen göras, som ej föregriper detta ställningstagande. Chefen för flygvapnet avser att återkomma med organisationsförslag.

Kommitténs båda förslag till gemensamma regionala staber avstyrkes av chefen för flygvapnet.

Såsom ytterligare påtalas under "Dagens fråga" har kommittén gått till verket i framförallt ett enda syfte, nämligen att främja samverkan mellan de muvarande flybostaberna och armémyndigheterna. I denna strävan har man förbigått det väsentliga, nämligen att flybostaberna framförallt skall främja flygvapnets operationer. Följden har blivit att man får en ökad klyfta mellan å ena sidan själva flygförbanden, å andra sidan de för deras operationer nödvändiga markförbanden, förråden och övriga hjälpmedel. Resultatet har blivit en icke godtagbar organisation.